

"Matkalainen" on käännös muinaisenglantilaisesta runosta "[The Wanderer](#)". Alkuperäisen runon 115 säettä (joista kukin koostuu kahdesta puoliskosta, puolisäkeestä) on käännetty 231 kalevalamittaisella säkeellä. Käännös perustuu verkossa saatavilla oleviin englanninnoksiin ja muuhun materiaaliin, erityisesti

[Peter S. Bakerin](#)

,
[Sean Millerin](#)

ja

[Tim Romanon](#)

kirjoituksiin.

Usein tuokin yksinäinen Herran armon löytänevi, itse Luojan lempeyden, vaikka hän, pahoilla
mielin, merisiä teitä
pitkin kauan
joutuu kulkemahan,
omin kourin soutamahan
jäisiä merivesiä,
elämähän maanpaossa.
Kohtalo ei niin vain taivu.

Noin nimesi matkalainen,
kauhut mielessä pitäen,
teurastukset tuimimmatkin,
sukulaisten suuret surmat:

Usein täytyi yksinäniennen päivän nousemistasurut ilmoille sanoa. Elävistä kellekänätuskin
tohtinen puhua,
julki tuoda en vähintä
sisimmästä sielustani.

Tajuelen tarkoillehenurhon toimeksi jaloksi, että hän sanaisen arkuntarkoin lukkohon panevi, pitää
vi ikuisen vahdin
aarreaittansa ovella,
mitä sitten miettineekin.

Ei varsin väsynyt sielu
kestä maailman menoa,
eikä liika mielen kuohu
ole suureksi avuksi.

Niinpä mainehen hakijatkatkevät surut iäiset, pahat kaikki piilottavatusein rintaansa syvälle. Niin
on mieleni minunkin
paras panna kahlehisin,
kun olen kovin katala,
murheen murtama monesti,
kotomaalta karkotettu,
sukulaisista erossa.

Kun sen kerran kauan sitten herrani sijansa löysipimeässä maan povessa, kävin, kurja,
kulkemahan talvinen
suru sisällä
meren aaltojen ylitse;

saleja halasi mieli,
aarteen murtajaa haeksin,
jotta kaukanta tapaisin
taikka löytäisin likeltä
sellaisen simasalista,
joka tuntisi väkeni
taikka tahtois minua
lohdutella, lohdutonta,
liiton riemuilla sitoa.
Tietää se, ken on kokenut, jos on nähnyt, oivaltavi, kuinka on suru katalaihmiselle kumppanina, kun on ystävät vähissä:
kiinni on paon uralla,
eipä kultakierroksissa,
ladullansa jäinen sielu,
eipä pellon antimissa.
Muistaa sankarit salissa, muistaa lahjojen jakoa, kuinka poikana pahaisnapääsi herransa pitoihin juhlan riemut oppimahan.
Kaikki on ilo kadonnut.
Tämän kyllä ymmärtävi, ken on herransa sanoja, laupiaita lausehiakauan ollut kuulematta.
Silloin on uni surulle liittolainen liiatenkin, kiertyvät ylitse kurjan, yksinäisen ympärille; niin hän mielessä näkevi,
että urhoin valtiasta
syleilevi, suutelevi,
laskee polvensa varahan
päänsä, kaksi kämmentänsä,
kuin hän joskus kauan sitten,
päivinä parempinakin
teki lahjojen jaossa.
Siinä sitten järkähtäviystävätön mies hereille, katselevi, kääntelevi: tummat aallot ympärillä, linnut merta kylpemässä,
sukimassa sulkiansa;
taivas antavi vitiä,
joukossa vähän rakeita.
Silloin on suru pahempi,
syvemmät sydämen haavat,
herran kaipaus kovempi.
Suru kyllä uudistuvi, kun hän muistaa mielessänsä sukulaisia omia, ilomielin tervehtivi, katsovi hyvillä mielin
noita kelpo kumppaneita.
Uivat tiehensä samassa.
Siivekkäiden uivat sielut
tuskin tuovat tullessansa
paljon ihmisten puhetta.
Huoli kyllä uudistuvihänellä, ken sinkoavikerta toisensa perähänjäisten aaltojen ylitseväsynehe n aatoksensa.
Siksi ei mitänä liene ajatusta maailmassa, ettei se minulta mieltäylen määrin mustuttaisi, kun

tuota ajattelenkin
valtaherrojen eloa,
kuinka äkkiä katosi
saleistansa miehet suuret,
heimon ylpeät hävisi.
Niin tämä kannikka katova
päivä päivältä vähäsen
sortunevi, kaatunevi.
Siksi mies ei viisastune,
ennen kuin on maailmassa
äijän talvia elänyt.
Viisas ei ole hätäinen, eikä liian kuumapäinen, eikä huoleton puhuja, liian saamaton sodassa, liian
hullu rohkeudessa,
liian säikky, liian lieto,
liian ahnas mammonalle
tai kärkeä uhoamahan
ennen selvän ottamista.
Paras vartoa soturin
eikä vanhoa valoja,
kunnes tuntevi todella
laatunsa oman sydämen,
tietää, minne kääntynevi
aie mielensä lopulta.
Viisas kyllä ymmärtävi, kuinka on kamala hetki, kun on kaikki mainen loistoraunioiksi
rauenneena; niin kuin
nyt monilla paikoin
näillä mailla, mantereilla
seisovat palaset seinän
tuulen tuiverrettavina,
pakkasen pakottamina,
talot lunta puolillansa.
Juhlahuoneet rappeutuvat, itse päälliköt lojuvatilo kaikki riistettynä; kaikki kaatuneet väestä, seinä
n viereen sortunehet.
Monet on sota hakenut,
vienyt tielle viimeiselle:
yhden kanto suuri lintu
ylitse syvän ulapan,
yhden harmaja sutonen
vienyt on majan majoille,
yhden muuan synkkä miesi
kätkenyt on maan sisähän,
multaluolahan syvälle.
Asuinmaan tämän hävitti Luoja kaikkein ihmisien, kunnes seisoi ääntä vailla, ilman ihmisten
puhetta entisaikain
suuret linnat,
muinaisimmat työt jatulin.

Joka mietti viisahastilaatua tämän perustansekä tarkoin pohdiskelitätä synkeää eloakokeneena,
varttuneena,
muisti kyllä muinoisia
teurastuksia monia,
sanovi sanalla tuolla:
Minne meiltä ratsu joutui, minne joutui nuorukainen? Missä aartehen jakaja? Minne pantu
juhlapenkit? Missä
riemu huonehista?
Voi nyt kirkkahat pikarit! Voi nyt panssari-urosta! Voi nyt prinssin kunniata! Niin se aika meiltä
läksi alla yöllisen
pimeän, kuin ei
oisi ollutkana.
Nytpä tuolla seisonevirakkaan joukkion jälessäseinä suunnaton, kamala, käärmeen muodoin
kirjaeltu. Pois on
vieneet jaarlit kaikki
keihäät kymmenet tuhannet,
kovin ahnahat asehet,
itse kohtalo ylevä.
Kohta täällä myrskyt lyövät kiviin ja kallioihin, lunta, jäätä lankeavipellot kaikki peittämähän; ank
ara on talven ääni.
Sitten jo pimeä saapi,
tummenevat öiset varjot;
siinä pohjoinen puhuvi,
tuopi rautaiset rakehet
sankareiden pään menoksi.
Kaikkihan on vaivalloistatässä maisessa kodossa; muuttuvi maa taivon alla, kaikki määränsä
mukahan.
Täällä on raha katova, täällä ystävä katova, täällä miesi on katova, täällä on suku katova, muuttuu
maailman perustus
tyhjyydeksi aikansa.
Tässä viisahan ajatus, kun hän istui mietiskellen. Hyvä uskonsa pitävi; soturi ei piinastansalijan
aikaisin puhele,
ennen kuin on työlle kypsä,
rohkeasti toimimahan.
Hyvä armoa hakevi,
lohtua Isän yllisen;
siinä meille ainut turva.